

Sygn. akt I C 623/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 maja 2015 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR del. Dominik Skoczeń

Protokolant: st. sekr. sąd. Ryszard Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2015 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

I. umarza postępowanie w zakresie kwoty 85.000,00 zł (osiemdziesiąt pięć tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia;

II. zasądza od strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki M. W. kwotę 70.000,00 zł (siedemdziesiąt tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi:

- od kwoty 65.000,00 zł od dnia 28 maja 2012 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 5.000,00 zł od dnia 21 listopada 2013 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 85.000,00 zł od dnia 21 listopada 2013 roku do dnia 09 lipca 2014 roku - tytułem zadośćuczynienia;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 34.458,91 zł (trzydzieści cztery tysiące czterysta pięćdziesiąt osiem złotych dziewięćdziesiąt jeden groszy) wraz z odsetkami ustawowymi:

- od kwoty 10.458,91 zł od dnia 28 maja 2012 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 24.000,00 zł od dnia 19 maja 2014 roku do dnia zapłaty - tytułem odszkodowania;

IV. przyznaje powódce od strony pozwanej rentę w kwotach po 750,00 zł (siedemset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, płatną z góry do rąk powódki do 10-tego dnia każdego następującego po sobie miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w razie opóźnienia w płatności - począwszy od czerwca 2014 roku;

V. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

VI. oddala wniosek powódki o zwolnienie od kosztów sądowych;

VII. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.959,39 zł (trzy tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dziewięć złotych trzydzieści dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

VIII. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Nowym Sączu od powódki kwotę 764,56 zł (siedemset sześćdziesiąt cztery złote pięćdziesiąt sześć groszy), a od strony pozwanej kwotę 312,28 zł (trzysta

dwanaście złotych dwadzieścia osiem groszy) z zaliczki wpłaconej przez stronę pozwaną i zaksięgowanej pod pozycją c (...) - tytułem wydatków tymczasowo wypłaconych ze środków Skarbu Państwa;

IX. w pozostałym zakresie nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 05 maja 2015 r.

W ostatecznie sprecyzowanym stanowisku powódka M. W. zgłosiła w stosunku do strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. następujące żądania:

- zasądzenia kwoty 470.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 65.000,00 zł od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty, od kwoty 290.000,00 zł od dnia 21 listopada 2013 r. do dnia zapłaty i od kwoty 200.000,00 zł od dnia rozszerzenia powództwa (19.05.2014r.) do dnia zapłaty;
- zasądzenia kwoty 111.174,00 zł tytułem odszkodowania, z odsetkami ustawowymi od kwoty 15.174,00 zł od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty, od kwoty 96.000,00 zł od dnia rozszerzenia powództwa (19.05.2014r.) do dnia zapłaty, z tym, że:
- kwota 15.174,00 zł to odszkodowanie za koszty przejazdów oraz noclegów męża powódki w czasie hospitalizacji;
- kwota 96.000,00 zł to koszty opieki osoby drugiej w okresie od 01 września 2011 r. do końca maja 2014 r. przez co najmniej 10h/dobę w ciągu 32 miesięcy w stawce 10,00zł/h (32miesiące x 30 dni x 10h x 10zł);
- przyznania 3.000,00 zł miesięcznie tytułem renty począwszy od czerwca 2014 r. z powodu pogorszenia widoków na przyszłość i zwiększenia potrzeb, ponieważ powódka nie wykonuje i nie będzie mogła wykonywać pracy, wymaga leczenia farmakologicznego i opieki osoby drugiej;
- zasądzenia kosztów postępowania.

Początkowo po ostatecznym rozszerzeniu żądania pozwu powódka domagała się kwoty 555.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia, lecz po wypłaceniu w toku niniejszego postępowania na podstawie decyzji z dnia 09 lipca 2014 r. kwoty 85.000,00 zł, żądanie zadośćuczynienia w tym zakresie zostało cofnięte i ograniczone do kwoty 470.000,00 zł.

Roszczenie powódki zostało wywiedzione ze zdarzenia drogowego z dnia 29 maja 2011 r., kiedy jako pasażerka busa posiadającego wykupione ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń, uczestniczyła w kolizji drogowej, w wyniku której odniosła obrażenia ciała. Na skutek wypadku powódka doznała m.in. urazu wielonarządowego i urazu czaszkowo-mózgowego, obrzęku mózgu. Pomimo intensywnego leczenia i rehabilitacji skutki wypadku nie uległy całkowitemu wyleczeniu. Powódka ma poważne problemy z pamięcią. Wymaga stałego nadzoru ze strony osoby drugiej. Wskutek odniesionych obrażeń jest całkowicie niezdolna do pracy.

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego na etapie przedsądowym strona pozwana wypłaciła na rzecz powódki: 300,00 zł kosztów leczenia, 413,20 zł jako koszty noclegów męża, 3.780,00 zł koszty przejazdów męża, 45.000,00 zł zadośćuczynienia, a w toku niniejszego postępowania dalszą kwotę 85.000,00 zł zadośćuczynienia.

W ocenie powódki wypłacone kwoty nie rekompensują w pełni doznanej krzywdy. Na skutek obrażeń doznanych w wypadku powódka z osoby w pełni sprawnej i samodzielnej została uzależniona od nadzoru osoby drugiej, nie jest w stanie w pełni realizować się jako matka oraz małżonka. Jest całkowicie niezdolna do pracy. Pomimo planów powiększenia rodziny o kolejne dziecko, aktualny stan zdrowia psychicznego powódki wyklucza ich realizację. Z uwagi na zakres doznanych i utrzymujących się ograniczeń, stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu zdaniem powódki oszacowany winien być na 100%, stąd żądanie zadośćuczynienia jak wyżej. Zróżnicowanie żądania odsetkowego jest wynikiem stopniowego dwukrotnego rozszerzenia żądania pozwu.

Żądanie odszkodowania z tytułu przejazdów i noclegów męża jest wynikiem tego, że mąż powódki wykonał 84 przejazdy do powódki, w tym płatne autostradą i 7 razy nocował w K. i T.. Pozwany w postępowaniu likwidacyjnym uwzględnił 5 przejazdów na trasie 350km G.-K. w okresie 01-10.06.2011r., 3 przejazdy na tej trasie w kresie 11.06-04.07.2011r. i 9 przejazdów na trasie G.-T. 408km w okresie 04.07-31.08.2011r., przyjmując spalanie 10l/100km przy cenie 5,00zł/l paliwa, a przejazd autostradą 32zł w obydwie strony. Na dochodzone odszkodowanie składają się natomiast niezlikwidowane: 30 przejazdów na trasie G.-K.-G. w okresie 01.06.-03.07.2011r. (30 x 350km x 10l/100km x 5zł = 5.250zł) i 54 przejazdy na trasie G.-T.-G. w okresie 04.07.-30.08.2011r. (54 x 408km x 10l/100km x 5zł = 11.016,00zł) oraz 84 płatne przejazdy autostradą K.-K.-K. (84 x 32zł = 2.688,00zł).

Podczas rozprawy z dnia 30 czerwca 2014r. pełnomocnik powódki wyjaśnił, że rozszerzone żądanie pozwu w zakresie renty do kwoty po 3.000,00 zł zostało wyliczone jako koszty opieki licząc średnio 30 dni w miesiącu po 10 godzin według stawki 10,00zł/h (k.1, 75/2, 150, 217, 231/2, 260).

Strona pozwana (...) Spółka Akcyjna w W. domagała się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania. Przyznała przyjęcie odpowiedzialności za skutki wypadku z dnia 29 maja 2011r. oraz częściową likwidację szkody w kwotach powyżej wskazanych. W ocenie powódki brak podstaw do zasądzenia dalszych kwot. Uszczerbek na zdrowiu powódki w postępowaniu likwidacyjnym został ustalony na poziomie 29%. Nie zostało wykazane, by powódka nie mogła w przyszłości zrealizować się jako matka i pracownik.

W ramach odszkodowania wypłaciła część przejazdów jak wyżej uznając, że przejazdy codzienne były niepotrzebne, bacząc głównie na czas ich trwania około 8 godzin dziennie oraz zbyt wysokie naliczane z tego tytułu kwoty. Koszty opieki nie zostały uznane za zasadne, ponieważ w ocenie strony pozwanej należy odróżnić instytucję opieki od nadzoru, jakiego wymaga powódka. Gdyby chodziło o koszty opieki pozwany podał, że zasadą jest przyjmowanie przez nią stawki w kwocie 7-9zł/h. Zdaniem strony pozwanej nie zostały także należycie wykazane zarobki, jakie powódka osiągała przed wypadkiem. W związku z powyższymi argumentami żądanie renty nie mogło być uznane za zasadne (k.47, 226, 231/2).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka M. W. zd. R.przed 2011r. pracowała w B. jako sprzątaczką, opiekunką dla dzieci. Pozostawała w związku małżeńskim z A. W.. Małżonkowie mieli roczne dziecko. Mąż powódki zarabkował jako robotnik budowlany za wynagrodzeniem około 1.100 EUR. Powódka wychowywała córkę oraz pracowała dorywczo w okresie od lipca 2009 r. do kwietnia 2010 r. Jej zarobki miesięczne kształtowały na poziomie kwoty około 1.000 EUR. Od maja 2010 r. nie pracowała po urodzeniu dziecka. Małżonkowie planowali zamieszkanie na stałe w Belgii, chcieli starać się o drugie dziecko.

(dowód: wydruki plac powódki za okres 01.07.2009r. - 01.02.2013r. - k.284-328, zeznania świadka Z. W. od 00:04:21 k.260/2, A. W. (mąż powódki) od 00:32:44 k.261)

W maju 2011r. powódka pojechała na wakacje do domu z dzieckiem. W dniu 29 maja 2011r. kierujący busem, którym podróżowała powódka, T. G. prowadzący samochód marki R. (...) nr rej. (...), około godz. 15:50 na drodze DK (...) między miejscowościami L.-L. (powiat (...)) zjechał na lewy pas jezdni, a następnie uderzył kolejno w dwa drzewa, w wyniku czego jeden pasażer poniósł śmierć na miejscu, a pozostali doznali obrażeń ciała.

(okoliczność bezsporna)

Z miejsca wypadku powódka została zabrana na Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii Szpitala w K. z rozpoznaniem ostrej niewydolności krążeniowo-oddechowej, śpiączką mózgową, urazem wielonarządowym, urazem czaszkowo-mózgowym, obrzękiem mózgu, stłuczenia krwotocznego okolicy wzgórza, urazem klatki piersiowej, stłuczeniem płuc, stłuczeniem serca, złamaniem wyrostków poprzecznych prawych C6- (...), podejrzeniem uszkodzenia prawego splotu barkowego, urazem jamy brzusznej (krwiak wątroby, krwiaki obu nadnerczy), złamaniem wyrostka poprzecznego lewego L2, zaburzeniami adaptacyjnymi. W dniu 01 czerwca 2011r. została odłączona

od respiratora. W dniu 10 czerwca 2011r. wydolną oddechowo i krążeniowo powódkę wypisano do Oddziału Neurologii celem dalszego leczenia, gdzie przebywała do 04 lipca. Na Oddziale Neurologii rozpoznano stłuczenie ciała modzelowatego, niedowład kończyny górnej prawej, dyskretny niedowład piramidowy kończyn dolnych, stan po urazie wielonarządowym, zaburzenia adaptacyjne. Była konsultowana ortopedycznie i psychologicznie.

Celem dalszego leczenia usprawniającego została przekazana do Oddziału (...) Schorzeń Neurologicznych (...) w T., gdzie przebywała w okresie od 04 lipca do 30 sierpnia 2011r. z rozpoznaniem nieokreślonego porażenia kończyn dolnych, urazowego obrzęku mózgu, bólu stawu i niedowładu prawej kończyny górnej. Zastosowanym leczeniem fizjoterapeutycznym i farmakologicznym uzyskano poprawę stanu fizycznego i psychicznego. Powódka zaczęła chodzić bez pomocy, odzyskała samodzielność w czynnościach samoobsługowych i lepiej, choć nieznacznie, funkcjonowała poznawczo.

(dowód: karty informacyjne leczenia Szpitala w K. - k.12-20, karta informacyjna i zaświadczenie leczenia (...) w T. - k.21, 22, konsultacja psychologiczna - k.23)

O wypadku zostali pierwsi powiadomieni teściowie Z. i A. W.. Pojechali, by zidentyfikować powódkę. Powódka podróżowała z niespełna rocznym dzieckiem, które nie odniosło obrażeń, zostało umieszczone w innym szpitalu. Mąż powódki po poinformowaniu o wypadku żony wrócił do kraju. Codziennie odwiedzał żonę podczas pobytu w szpitalu w K. oraz w ośrodku rehabilitacyjnym w T.. Podróżował samochodem osobowym, każdego dnia wracał do dziecka do domu rodzinnego. Ponosił koszty zakupu paliwa oraz przejazdów przez autostrady. Obecność męża dobrze wpływała na powódkę. Kiedy nie przyjeżdżał lekarze odnotowywali spadek nastroju, a nawet groźby samobójcze. Mąż wykonywał przy niej czynności pielęgnacyjne.

(dowód: zeznania świadka Z. W. od 00:04;:21 k.260/2, A. W. (mąż powódki) od 00:32:44 k.261, faktury i rachunki w aktach szkody)

Po zakończeniu hospitalizacji od września 2011r. pozostawała w leczeniu neurologicznym lek. J. D. w N. oraz (...) lek. psychiatry A. B. w N.. Kontynuuje leczenie, ponosi koszty wizyt oraz leków.

(dowód: dokumentacja leczenia gabinet neurologiczny lek. J. D. - k.24-28, historia choroby PZP w N. - k.29-31 (344-348), zeznania powódki od 00:17:24 k.74/2, zeznania świadka A. W. (męża powódki) od 00:32:44 k.261)

Bezpośrednio po wypadku powódka przebywała u matki w domu rodzinnym w G.. W 2012r. zamieszkała w domu teściów w Ż. w domu, który teściowie zamierzają darować najmłodszemu synowi, który także pracuje poza granicami. Mąż powódki A. W. pracuje w Belgii i przyjeżdża do rodziny, tj. żony i dziecka co około 5-6 tygodni.

Obecny stan psychiczny w jakim znajduje się powódka poważnie wpłynął na plany małżonków oraz ich funkcjonowanie w małżeństwie. Mieli plany pozostania na stałe zagranicą, powiększenia rodziny. Obecnie z uwagi na zły stan psychiczny powódki porzucili plan starania o kolejne dziecko. Powódka wymaga nadzoru we wszelkich sprawach życia codziennego, w tym w opiece nad małoletnim dzieckiem. Ma problemy z pamięcią. Zdarza się, że nie pamięta, by dziecko nakarmić, by je umyć. Denerwuje się kiedy zwraca się jej na to uwagę. Nie jest w stanie samodzielnie przygotować posiłku na obiad, zrobić zakupów, wyjść sama z domu, ponieważ mogłaby nie wiedzieć jak wrócić. Pomaga teściowej w przygotowaniu obiadu, np. obierając ziemniaki. Ogląda telewizję, nie czyta książek, prasy, bajek dziecku. Teściowie nie zostawiają powódki samej w domu, kiedy teść jedzie po żonę do pracy, zabiera synową i wnuczkę ze sobą. Małżonkowie nie udzielają się towarzysko, odwiedzają tylko rodzinę. Powódka często się irytuje, wybucha gniewem, nawet przeklina.

(dowód: zeznania powódki od 00:17:24 k.74/2, zeznania świadka Z. W. od 00:04:21 k.260/2, A. W. (teścia powódki) od 00:25:11 k.261, A. W. (męża powódki) od 00:32:44 k.261)

Powódka nie przechodziła poważnych zabiegów chirurgicznych. Odczuwała wzmożone dolegliwości bólowe przez pierwsze 2-3 tygodnie po urazie. Z upływem czasu dolegliwości (ból głowy, ból kręgosłupa) utrzymują się na średnio dokuczliwym poziomie, mają charakter reemitujący.

Obecność męża w czasie pobytu w szpitalu oraz ośrodka rehabilitacyjnym miała znaczenie dla poprawy stanu zdrowia psychicznego powódki. Powódka mogła korzystać z pomocy osoby drugiej przez okres kilku dni po opuszczeniu szpitala, gdzie była objęta opieką pielęgniarstwa.

Powódka prezentuje objawy zespołu psychoorganicznego, który cechuje zmienione zachowanie emocjonalne - emocjonalna chwiejność z łatwym przechodzeniem do stanu rozdrażnienia i krótkotrwałych wybuchów złości i agresji. Obecnie głównymi dolegliwościami powódki są zmiany psychiczne, zupełna nieprzewidywalność zachowań, przeklinanie i zachowanie bez samokontroli, niestaje nietrzymanie moczu i stolca.

Skutki wypadku wywołały u powódki globalne osłabienie procesów poznawczych w tym pamięci krótko i długotrwałej, uczenia się, myślenia oraz funkcji językowych i praktycznych. Zmiany organiczne w ośrodkowym układzie nerwowym są przyczyną umiarkowanego upośledzenia funkcji poznawczych.

Z powodu obrażeń głowy rozpoznaje się u powódki encefalopatię pourazową z następowymi zaburzeniami osobowości i zachowania. U powódki aktualnie oprócz objawów występujących typowo po stłuczeniu mózgu takich jak okresowe bóle głowy, drażliwość, trudności w koncentracji uwagi, osłabienie pamięci występują także objawy prezentujące cechy zaburzeń osobowości w postaci zmian stałych wzorców zachowań przedchorobowych, szczególnie w zakresie ekspresji emocji potrzeb i popędów.

Powódka wymaga przyjmowania leków poprawiających ukrwienie i metabolizm tkanki mózgowej. Nadal istnieje konieczność działań psychologicznych ukierunkowanych na poprawę czynności kognitywnych mózgu.

Skutkiem wypadku jest także niestały brak kontroli zwieraczy po urazie stożka końcowego.

Obrażenia doznane przez powódkę spowodowały trwałe uszczerbek na zdrowiu w wysokości 70%, w tym 50% z powodu encefalopatii ze zmianami charakterologicznymi oraz 20% z powodu zaburzenia czucia z zaburzeniami zwieraczy niewielkiego stopnia.

Rokowania co do poprawy stanu psychicznego powódki są negatywne z uwagi na organiczne podłoże zaburzeń i stan psychiczny wymagający opieki psychiatrycznej.

(dowód: opinia sądowo-lekarska dr med. M. H. - k.89-91, wyniki badania EEG - k.92-100, zaświadczenie lekarskie z dnia 03.01.2014r., badanie urodynamiczne - k.186-188, opinia uzupełniająca - k.201, 238, opinia sądowo-psychiatryczna lek. med. S. T. - k.123-128, opinia sądowo-psychologiczna mgr M. T. - k.181-183, 200).

W aktualnym stanie psychicznym ze względu na prezentowane cechy zespołu psychoorganicznego i umiarkowane upośledzenie funkcji poznawczych powódka jest całkowicie niezdolna do pracy zarobkowej. Ocena tych zdolności w przyszłości będzie wymagała badania po upływie okresu około 3 lat celem oceny postępów prowadzonej rehabilitacji.

Powódka wymaga stałego nadzoru osoby drugiej i pokierowania w podejmowaniu decyzji urzędowych oraz socjalno-bytowych.

Pomimo braku bezwzględnych przeciwwskazań do zajścia w ciążę, powódka nie jest w stanie w sposób odpowiedzialny współpracować z lekarzem ginekologiem-położnikiem podczas ciąży i w okresie okołoporodowym. Z dużym prawdopodobieństwem nie potrafiłaby też bez pomocy osób trzecich sprawować nadzoru rodzicielskiego nad noworodkiem, niemowlęciem i małym dzieckiem.

(dowód: opinia sądowo-psychiatryczna lek.med. S. T. - k.277-278)

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, w którym wysokość uszczerbku na zdrowiu powódki została ustalona na poziomie 29%, na podstawie decyzji z dnia 15 listopada 2011r. i 10 stycznia 2012r. strona pozwana wypłaciła na rzecz powódki kwoty: 413,20 zł zwrotu kosztów noclegów, 3.780,00 zł zwrotu kosztów przejazdu, 45.000,00 zł zadośćuczynienia i 300,00 zł jako ryczał na koszty leczenia - łącznie 49.493,20zł. Strona pozwana w postępowaniu likwidacyjnym uwzględniła:

- 5 przejazdów na trasie 350km G.-K. w okresie 01-10.06.2011r. z uwagi na poważny stan zdrowia (niewydolność krążeniowo-oddechowa, śpiączka mózgowa, wentylacja mechaniczna),

- 3 przejazdy na tej trasie w okresie 11.06-04.07.2011r. (raz w tygodniu) z uwagi na ustabilizowanie stanu zdrowia,

- 9 przejazdów na trasie G.-T. 408km w okresie 04.07-31.08.2011r. (raz w tygodniu),

- 17 przejazdów autostradą,

przyjmując spalanie 10l/100km przy cenie 5,00zł/l paliwa, a przejazd autostradą 32zł w obydwie strony.

W toku niniejszej sprawy na podstawie decyzji z dnia 09 lipca 2014 r. strona pozwana wypłaciła powódce dodatkową kwotę 85.000,00 zł zadośćuczynienia.

(okoliczność bezsporna: decyzja z dnia 15.11.2011r. - k.32-34, z dnia 10.01.2012r. – k.35-36, pismo z dnia 17.04.2012r. - k.37, pismo z dnia 06.04.2012r. - k.38, decyzja z dnia 09.07.2014r. - k.246, akta szkody)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dołączonych do akt dokumentów, opinii biegłych, zeznań świadków oraz dowodu z zeznań stron, ograniczonego do zeznań powódki.

Opinia sądowo-lekarska biegłego z zakresu neurochirurgii dr med. M. H. (k.89, 147, 238) fachowo i kompletnie odpowiedziała na zadane przez Sąd w tezie dowodowej pytania, tj. określenia doznanych przez powódkę obrażeń, trwałego uszczerbku na zdrowiu, doznawanych dolegliwości ograniczeń, zakresu pomocy. Po przedstawieniu badania urodynamicznego biegły zmodyfikował stopień uszczerbku z powodu nietrzymania zwieraczy, co zdaniem Sądu rzeczowo i przekonująco uzasadnił przyjmując pośredni procent uszczerbku. Wykonane badanie urodynamiczne potwierdziło istnienie zespołu nietrzymania moczu w postaci mieszanej, tj. wysiłkowe połączone z cechami nadreaktywności pęcherza moczowego pochodzenia neurogennego. Biorąc po uwagę mieszany charakter uszczerbku, biegły w ocenie Sądu zasadnie i przekonująco ustalił połowicznie na 20% uszczerbek na zdrowiu z tego powodu.

Opinia sądowo-psychiatryczna lek. med. S. T. (k.123-128) dostarczyła rzeczowej analizy stanu zdrowia psychicznego powódki oraz została uwieńczona jasnymi wnioskami, które znajdują potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji leczenia oraz wynikach badania powódki. Wnioski opinii korespondują z tymi, które zostały wysnute przez biegłego z zakresu neurochirurgii.

Bez zastrzeżeń Sąd ustosunkował się także do opinii biegłej (k.278) na okoliczność oceny zdolności powódki do podjęcia aktywności zawodowej oraz zdolności do posiadania potomstwa. Konieczność nadzorowania czynności dnia codziennego wykonywanych przez powódkę wyklucza podjęcie przez nią pracy zawodowej, a także zdolności do zajęcia się nowonarodzonym dzieckiem.

Biegła nie dysponowała nazwami leków, jakie obecnie w ramach farmakoterapii przyjmuje powódka, dlatego nie była w stanie odnieść się wprost do oceny, czy obecny proces leczniczy wyklucza zajście w ciążę u powódki. Pełnomocnik powódki w piśmie z dnia 12 lutego 2015r. (k.342) wskazał na nazwy leków jak: T. C. 150, T. 12,5, A. 500, B. 1200 i (...) podnosząc, że są one przeciwwskazaniem do zajścia w ciążę i mogą wywołać uszkodzenie płodu. Nie wnosił pomimo tego o dopuszczenie uzupełniającej opinii biegłej. Zdaniem Sądu wnioski pełnomocnika jest zbyt daleko idący. Osoby podlegające farmakoterapii także zachodzą w ciążę z tym, iż wymagają dostosowania odpowiednich leków - jak słusznie zauważył pełnomocnik strony pozwanej. Sąd nie podważa wniosków biegłej, że istnieją przeciwwskazania do

zajścia powódki w ciążę, lecz zauważa, że nie wynikają one z prowadzonej farmakoterapii, ale ze stanu psychicznego powódki.

Opinia sądowo-psychologiczna mgr M. G. (k.181, 200) wysuwa wnioski korespondujące z tezami opinii biegłej psychiatry oraz neurochirurga. Opinia jest kompletna i jasna, strony nie zakwestionowały jej tez. Biegła podzieliła wnioski biegłego z zakresu neurochirurgii co do wysokości trwałego uszczerbku na zdrowiu. Odwołując się od wniosków opinii w sprawie dopuszczonych zasadnie wskazała na znaczny stopień uciążliwości w codziennym funkcjonowaniu powódki wywołany uszkodzeniem mózgu.

Świadkowie: Z. W. (od 00:04:21 k.260/2) teściowa powódki, A. W. (od 00:25:11 k.261) teść powódki, A. W. (od 00:32:44 k.261) (mąż powódki) - złożyli w ocenie Sądu rzeczowe i wiarygodne zeznania na okoliczność obecnego sposobu funkcjonowania powódki. Teściowie zamieszkują z powódką od około 3 lat, zatem dysponują miarodajną wiedzą na powyższą okoliczność. Sąd nie zauważył, by ich zeznania dotknięte były przesadą lub wyolbrzymieniem. Mąż powódki dodatkowo wskazał na zmiany jakie zaistniały w życiu małżeńskim powódki, planach jakie mieli, możliwościach zarobkowych jakimi dysponowała powódka przed wypadkiem. Nie ma podstaw, by tezom tym zaprzeczyć, w zakresie zarobków korespondują z nimi kwoty wskazane w przedłożonych do akt wydrukach płac z miejsca zatrudnienia powódki w Belgii.

Powódka M. W. (od 00:17:24 k.74/2) nie dostarczyła istotnych dla sprawy informacji z powodu niepamięci będącej skutkiem doznanych obrażeń głowy. Wskazała jedynie na obecne miejsce zamieszkania oraz pomoc świadczoną przez matkę, u której wówczas zamieszkiwała. Biorąc po uwagę wnioski opinii biegłych oraz obrażenia głowy doznane przez powódkę, Sąd nie miał podstaw, by kwestionować stan niepamięci powódki oraz niewiedzy o prowadzonym procesie leczenia.

Pomimo zastrzeżeń strony pozwanej Sąd odpuścił dowód z wydruków płac powódki za okres 01.07.2009r - 01.02.2013r. (k.284-328). Są to kopie dokumentu w j. francuskim poświadczone za zgodność z oryginałem przez zawodowego pełnomocnika. Pomimo braku tłumaczenia Sąd był w stanie odczytać z nich wysokość osiągniętych przez powódkę zarobków, a tłumaczenie dla takiego zabiegu nie było wymagane. Poza tym ocena posiadanych przez powódkę zdolności zarobkowych w kontekście ewentualnego żądania renty z tytułu utraconych widoków powodzenia na przyszłość nie wymagała ścisłego, matematycznego wyliczenia, jak w przypadku odszkodowania, zatem ustalenie średniej wysokości osiągniętych zarobków było wystarczające, a przedłożone dokumenty stanowiły właściwą podstawę do poczynionych ustaleń.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (art. 822 § 1 k.c.). Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia (art. 822 § 2 k.c.). O ile strony nie umówiły się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody (art. 824¹ § 1 k.c.).

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013 poz.392) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym (art. 36 ust. 1).

Odpowiedzialność ubezpieczyciela jest uzależniona od zakresu odpowiedzialności sprawcy zdarzenia. Z mocy art. 436 w zw. z art. 435 § 1 k.c. sprawca zdarzenia odpowiada za szkodę na osobie lub mieniu wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Odpowiedzialność kierującego pojazdem, którym podróżowała powódka jest bezsporna. Strona pozwana jako ubezpieczyciel sprawcy wypadku nie kwestionowała swojej odpowiedzialności w niniejszej sprawie.

Zadośćuczynienie

W razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art. 445§ 1 k.c.).

Sąd przy określaniu wysokości zadośćuczynienia ma obowiązek w każdym przypadku dokonywać oceny konkretnego stanu faktycznego i brać pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy. Okoliczności te to przede wszystkim rozmiar doznanych cierpień fizycznych, a więc ból, długotrwałość leczenia i inne dolegliwości, a także cierpienia psychiczne, czyli negatywne uczucia przeżywane w związku z doznanymi cierpieniami fizycznymi. Nie bez znaczenia przy dokonywaniu tej oceny jest także wiek poszkodowanego i skutki uszkodzenia ciała w zakresie ogólnej zdolności do normalnego funkcjonowania (vide wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 29 marca 2012r. sygn. I ACa 228/12, wyrok SN z dnia 09 listopada 2007r., V CSK 245/07).

Zadośćuczynienie ma na celu kompensatę nie tylko cierpień fizycznych, ale również niekorzystnych następstw zdarzenia w sferze psychiki poszkodowanego. Ma ono na celu przyniesienie poszkodowanemu równowagi emocjonalnej naruszonej przez doznane cierpienia psychiczne (wyrok SN z dnia 08 czerwca 2011 r., I PK 275/10, LEX nr 1164114, wyrok SN z dnia 08 sierpnia 2012r. I CSK 2/12, LEX nr 1228578, wyrok SN z dnia 12 lipca 2012 r., I CSK 74/12, LEX nr 1226824).

Powódka otrzymała od strony pozwanej zadośćuczynienie w łącznej kwocie 130.000zł (w tym 85.000,00 zł już w toku trwania niniejszej sprawy). Domagała się jeszcze zasądzenia z tego tytułu kwoty 470.000,00zł.

Powództwo w tym zakresie zasługuje na uwzględnienie w części.

Bezpośrednio po wypadku powódka była nieprzytomna, intubowana, nie oddychała samodzielnie. Po około trzech dniach zaczęła samodzielnie oddychać ze wspomaganiem. Po odzyskaniu przytomności odczuwała dolegliwości bólowe. Z pewnością czuła lęk i niepokój nie tylko z powodu nieświadomości co się z nią dzieje, lecz i z obawy o dziecko, które podróżowało wspólnie, a którego po wybudzeniu przy niej nie było. Obecny stan niepamięci nie niweluje takich odczuć bezpośrednio po wypadku. Po około miesiącu pobytu w szpitalu, została skierowana do ośrodka rehabilitacyjnego, gdzie spędziła około 2 miesięcy. W tym czasie na nowo uczyła się samodzielnie poruszać. Towarzyszyły jej liczne dotkliwie ograniczenia, zwłaszcza spowodowane niepamięcią i brakiem podstawowych umiejętności, nierozpoznawaniem ludzi i przedmiotów. Po powrocie do domu musiała kontynuować leczenie neurologiczne i psychiatryczne. Zakończenie hospitalizacji nie wiązało się dla niej z powrotem do poprzedniego stylu funkcjonowania. Wciąż pomimo leczenia i przyjmowanych leków powódka ma zaburzone procesy pamięciowe. Zdarza się jej nie pamiętać zdarzeń z dnia poprzedniego. Nie zawsze kontroluje wykonywane czynności. Wymaga jak bezsprzecznie stwierdzili biegli nadzoru. Jest samodzielna w tym znaczeniu, że potrafi samodzielnie wykonywać poszczególne czynności w codziennym funkcjonowaniu, lecz wymaga w tym zakresie nadzoru, pokierowania i umotywowania. Odniesione obrażenia, w szczególności skutki neurologiczne w postaci encefalopatii ze zmianami charakterologicznymi oraz zachowania wpłynęły na styl funkcjonowania w rodzinie jako żony i matki oraz w życiu społecznym jako pracownika, osoby zdolnej do samorealizacji. Zaburzone zostały plany starania się o kolejne dziecko. W zakresie opieki nad już posianym dzieckiem powódka wymaga nadzoru i pomocy. Musi mieć nadzór nawet przy

przygotowywaniu posiłku jak obiad. Chwiejność nastroju wpływa na komfort funkcjonowania całej rodziny. O ile przed wypadkiem powódka była samodzielna w załatwianiu spraw, o tyle obecnie wymaga nadzoru. Nie jest w stanie podjąć pracy, realizować się zawodowo. Trwały uszczerbek na zdrowiu został oszacowany na około 70%, w tym w przeważającej części (50%) z powodu encefalopatii. Nietrzymanie moczu także obniża komfort codziennego funkcjonowania (20% uszczerbku).

Dolegliwości neurologiczne, mające wpływ na zdolności intelektualne, stanowią poważne dolegliwości, z pewnością nie mniej dotkliwe niż inwalidztwo fizyczne. Nie można jednak pominąć, że powódka zachowała sprawność fizyczną, zdolność wykonywania czynności życia codziennego. Potrafi świadomie wykonywać czynności, choć wymaga nadzoru.

Biorąc pod uwagę powyższe zestawienie Sąd ocenił, że żądana przez powódkę kwota 470.000,00 zł zadośćuczynienia jest wygórowana. Powódka uważała, iż zasadne byłoby przyznanie jej łącznie zadośćuczynienia w kwocie 600.000,00 zł, a po uwzględnieniu kwot wypłaconych, zlimitowała to roszczenie do sumy jak wyżej. Każdy przypadek jest rozpatrywany indywidualnie, lecz Sąd zauważa, że orzeczenia powinny być także przewidywalne, a to prowadzi do ukształtowania się stosownej linii orzeczniczej. I tak zadośćuczynienie w kwotach rzędu kilkuset tysięcy złotych jest przyznawane zazwyczaj osobom, które pozbawione zarówno zdolności świadomego i samodzielnego myślenia, jak i zdolności poruszania się, znajdują się w stanie wegetatywnym, który eliminuje ich możliwość realizacji w każdej dziedzinie życia. Powódka od takiego stanu zdecydowanie odbiega.

Mając powyższe na względzie Sąd ocenił za zasadne przyznanie powódce zadośćuczynienia w łącznej kwocie 200.000,00 zł, a wobec wypłacenia już z tego tytułu 130.000,00zł, zasądził na rzecz powódki kwotę 70.000,00 zł. Łącznie kwota 200.000,00zł winna zrekompensować cierpienia oraz ograniczenia, z jakimi powódka zmuszona została się borykać.

Roszczenie, w tym w zakresie zadośćuczynienia było sukcesywnie rozszerzane, co ma przełożenie na ocenę roszczenia odsetkowego.

Ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku (art. 817§ 1 k.c.). Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia ubezpieczyciel powinien spełnić w terminie przewidzianym w § 1 (art.817§2 k.c.). Natomiast na podstawie art. 14 ust.1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W przypadku gdyby wyjaśnienie w tym terminie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

W postępowaniu likwidacyjnym poprzedzającym złożenie pozwu zadośćuczynienie zostało zgłoszone w kwocie 400.000,00 zł. W pozwie, który wpłynął w dniu 28 maja 2012 r. (brak koperty) żądanie zadośćuczynienia dotyczyło kwoty 65.000,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia powództwa. Dlatego od tej kwoty, tj. 65.000,00 zł Sąd przyznał odsetki od dnia wpływu pozwu do Sądu tj. 28 maja 2012r.

W piśmie z dnia 04 listopada 2013r., nadanym do strony pozwanej w dniu 13 listopada 2013r. (k.154), powódka rozszerzyła zadośćuczynienie do kwoty 355.000,00 zł. Brak dowodu doręczenia tego pisma, które do Sądu wpłynęło w dniu 25 listopada (k.150) a nadane w placówce operatora pocztowego zostało w dniu 21 listopada 2013 r. Z tego powodu odsetki od kwoty 5.000,00 zł zadośćuczynienia zostały policzone od dnia 21 listopada 2013 r. do dnia zapłaty).

W zakresie wypłaconej w toku postępowania kwoty 85.000,00 zł zadośćuczynienia powódka cofnęła żądanie, w związku z tym na podstawie art.355§1 k.p.c. w zw. z art.203 k.p.c. postępowanie w tym zakresie zostało umorzone.

Cofnięcie nie obejmowało jednak żądania odsetkowego od tej kwoty. Zgłoszenie żądania w tym zakresie nastąpiło w powołanym powyżej piśmie z dnia 04 listopada 2013r. (k.150), które wniesione zostało do Sądu w dniu 21 listopada 2013 r. Ponieważ na podstawie decyzji z dnia 09 lipca 2014r. pozwany wypłacił dobrowolnie tę kwotę powódce, należało zasądzić odsetki od daty skutecznego zgłoszenia, czyli 21 listopada 2013r. do dnia wypłaty, czyli 09 lipca 2014r., co też Sąd uczynił jak w wyroku.

Żądanie zadośćuczynienia w pozostałym zakresie jako nieuzasadnione zostało oddalone.

Odszkodowanie

W razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. (art. 444 § 1 zd.1 k.c.).

W ramach odszkodowania powódka domagała się zwrotu kosztów przejazdów i noclegów męża podczas jej hospitalizacji, co zostało zgłoszone w pozwie oraz zwrotu kosztów opieki, co zgłoszono dopiero w piśmie z dnia 19 maja 2014 r.

Powódka przebywała w placówkach leczniczych w K. i T. od dnia wypadku 29 maja 2011r. do 30 sierpnia 2011r. Biegli byli zgodni co do tego, że o ile opieka i obecność męża nie była konieczna, to niewątpliwie wpłynęła na poprawę i przyspieszenie procesu zdrowienia powódki z uwagi na obecność osoby bliskiej, którą powódka mogła odczuwać. Nie wymaga wiedzy specjalnej, że obecność kogoś bliskiego przy osobie cierpiącej obniża poziom stresu, lęku, a to z kolei sprzyja procesowi zdrowienia, motywuje do podejmowania rehabilitacji. Strona pozwana kwestionowała konieczność codziennych podróży męża powódki do placówek medycznych wskazując na wystarczającą pomoc personelu medycznego. Sąd tej tezy nie kwestionuje, lecz podkreśla, że chodzi o wsparcie psychiczne, jakie powódka mogła odczuwać tylko dzięki obecności męża. Nie zostało zaś zakwestionowane, że mąż powódki rzeczywiście te trasy z taką częstotliwością pokonywał i że koszty tych przejazdów zostały faktycznie wygenerowane.

W aktach szkody znajdują się dowody pokrycia należności za przejazdy autostradą na łączną kwotę 1.384,00 zł oraz faktury za paliwo na kwotę 13.268,11 zł. Sąd nie uwzględnił z wymienionych 2 faktur, z których jedna jest na inne nazwisko, inna nieczytelna. Łącznie faktury za paliwo i przejazd autostradą powodują kwotę 14.652,11zł. Pozwany wypłacił z tego tytułu 3.780,00zł oraz noclegi 413,20zł. Sąd postanowił o zasądzeniu różnicy pomiędzy wyliczonymi fakturami a kwotą wypłaconą, tj. 10.458,91zł. Wobec niezakwestionowania poniesienia tych kosztów, Sąd postanowił ją uwzględnić, ponieważ była to rzeczywista szkoda związana z wypadkiem, jakemu uległa powódka.

Odszkodowanie w związku z poniesionymi kosztami przejazdów zostało zgłoszone w pozwie z odsetkami od dnia wniesienia. Powołując się na argumentację odsetek co do zadośćuczynienia zgłoszonego pozwie, Sąd odsetki od tej części odszkodowania przyznał od dnia wpływu pozwu, tj. 28 maja 2012r.

Z tytułu kosztów opieki powódka domagała się zasądzenia kwoty w okresie od 01 września 2011r. do końca maja 2014r. przez co najmniej 10h/dobę w ciągu 32 miesięcy w stawce 10,00zł/h (32miesiące x 30 dni x 10h x 10zł).

Powódka nie wymaga opieki lecz nadzoru. Nadzór jest instytucją różniącą się od opieki. W przypadku nadzoru nie ma konieczności zastępczego wykonania za daną osobę poszczególnych czynności, tylko ich doglądania. Wiąże się to z mniejszym wysiłkiem, nakładem pracy i czasu. To z kolei przekłada się na niższą stawkę wynagrodzenia jaka winna zostać przyznana. Zdaniem Sądu skoro powódka nadzoru wymaga, generuje to dodatkowego wydatki, których nie musiałby ponosić gdyby do wypadku nie doszło. Okoliczność, że obecnie ów nadzór sprawują członkowie rodziny nie usuwa znaczenia powstania takich wydatków w związku z wypadkiem.

Średnie stawki stosowane przez ośrodki pomocy społeczne wnoszą od 10 do około 16zł/h. Strona pozwana podała, iż uznaje koszty opieki w stawce 7-9zł/h. Biorąc pod uwagę zasygnalizowane różnice pomiędzy zakresem opieki oraz nadzoru, Sąd postanowił przyjąć stawkę w wysokości 5zł/h. Przyjęta stawka godzinowa jest adekwatna, nie jest wygórowana i mieści się w granicach stawek opieki lokalnych ośrodków pomocy społecznej (tak wyrok SA w Krakowie z dnia 23.04.2013r. I ACa 210/13 www.ms.gov.pl/orzeczenia), zwłaszcza biorąc pod uwagę, że powódka nie wymagała wsparcia specjalistycznego.

Ponieważ nadzór nie wymaga ciągłości, Sąd przyjął wymiar godzinowy w ilości 5 godzin dziennie, zatem połowy ilości sugerowanej przez powódkę. Jest to zdaniem Sądu zakres właściwy, by dopilnować codziennych czynności w funkcjonowaniu powódki. Ilość miesięcy za jakie powódka domagała się opieki nie była kwestionowana. Reasumując okres 32 miesięcy po 30 dni w ilości 5 godzin dziennie w stawce 5zł/h daje kwotę 24.000,00zł.

Roszczenie w tym zakresie zostało zgłoszone dopiero w piśmie z dnia 19 maja 2014r., dlatego od tego dnia odsetki w tym zakresie zostały przyznane.

Podsumowując na podstawie art. 444 § 1 k.c. Sąd zasądził na rzecz powódki odszkodowanie w łącznej kwocie 34.458,91 zł wraz z odsetkami ustawowymi jak wyżej, a w pozostałym zakresie żądanie jako nieuzasadnione oddalił.

Renta

Żądanie renty powódka zgłosiła dopiero w piśmie z dnia 19 maja 2014r. w kwocie po 3.000,00 zł podając, że dotyczy zwiększonych potrzeb oraz zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość. Pełnomocnik powódki wyjaśnił, że kwota ta została wyliczona jako suma kosztów opieki miesięcznej powódki obejmująca 30 dni po 10 godzin w stawce po 10,00zł.

Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej, albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty (art.444§2 k.c.).

Art.442 § 2 k.c. reguluje dwa rodzaje renty: z tytułu utraty zdolności zarobkowania oraz z tytułu zwiększenia potrzeb i utraty widoków powodzenia na przyszłość. Prezentując żądanie renty w pozwie powódka nie sprecyzowała z jakiego tytułu ją zgłasza. Z argumentacji przedstawianej przez powódkę reprezentowaną przez zawodowego pełnomocnika jednoznacznie wynika, iż dotyczy ona zwiększonych wydatków, które ograniczone zostały do kosztów nadzoru nad powódką. Z ustaleń faktycznych wynika, że powódka korzysta z konsultacji psychiatrycznych, podlega farmakoterapii, utraciła zdolności zarobkowe, lecz z tego tytułu żądanie renty nie zostało zgłoszone. Sąd zaś na podstawie art. 321 § 1 k.p.c. nie może orzekać ponad żądanie.

Rozpoznając żądanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb ograniczonych do kosztów nadzoru Sąd był konsekwentny, przyjmując metodykę wyliczenia jak w przypadku kosztów nadzoru w ramach odszkodowania. Zatem renta miesięczna jest wynikiem iloczynu 30 dni w miesiącu po 5 godzin dziennie w stawce 5zł/h, co powoduje kwotę 750,00zł.

Ponieważ żądanie zostało zgłoszone dopiero w maju 2014 r., na podstawie art. 444 § 2 k.c. przyznane zostało od miesiąca kolejnego, tj. od czerwca, z odsetkami ustawowymi zgodnie z żądaniem, a w pozostałym zakresie jako nieuzasadnione zostało oddalone.

Powództwo zostało uwzględnione w części. Strony były reprezentowane przez zawodowych pełnomocników ustanowionych z wyboru.

Powódka uiściła opłaty od pozwu 4.009,00zł (k.43) i 14.500zł (k.148), zaliczkę 400,00zł (k.67), pełnomocnik powódki przedstawił spis kosztów na kwotę 15.987,94 zł, w tym 14.400,00zł jako dwukrotność stawki minimalnej, przejazdu 1.287,94zł i substytucja 300,00zł.

Strona pozwana uiściła zaliczki: 400,00zł (k.66) i 3.000zł (k.263).

Sąd przyznał: wynagrodzenie biegłego 508,80 zł z zaliczki pozwanego i 108,80zł z zaliczki powódki, 403,64zł - w tym 291,20zł z zaliczki powódki, pozostałe 112,44zł (k.191) tymczasowo ze środków Skarbu Państwa, 255,76zł z zaliczki pozwanej (k.330); a także tymczasowo ze środków Skarbu Państwa 90,98zł (k.157), 600,60zł (k.158), 137,70zł i 90,08zł (k.209), 45,04zł (k.264). Łącznie ze środków Skarbu Państwa została wypłacona kwota 1.076,84zł.

Zaliczki stron po 400,00zł zostały rozdysponowane w całości, pozostała zaliczka strony pozwanej z 3.000,00zł po wypłaceniu 255,76zł, czyli 2.744,24zł (...).

Nie została uiszczona opłata od ostatniego rozszerzenia 10.660,00 zł.

W piśmie z dnia 19 maja 2014 r. powódka złożyła wniosek o zwolnienie od kosztów.

Zgodnie z art. 102 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014r. t.j. poz.1025 – dalej jako u.k.s.c.) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Powódka choćby w toku postępowania otrzymała na podstawie decyzji z dnia 09 lipca 2014r. kwotę 85.000,00zł zadośćuczynienia. Charakter otrzymanych środków nie niweluje znaczenia ich posiadania jako zasobu majątkowego, którym powódka jest w stanie dysponować. Może zatem w części partycypować w kosztach sądowych. Z tych przyczyn wniosek powódki o zwolnienie od kosztów nie został uwzględniony. Sąd zwraca szczególnie uwagę, że na podstawie art.108 u.k.s.c. zwolnienie od kosztów nie uwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów na rzecz strony przeciwnej.

Powództwo zostało uwzględnione w części około 29% (żądane ostatecznie 702.174 a uwzględnione 198.458zł, wliczając w to wypłacone w toku postępowania zadośćuczynienie 85.000,00zł).

Sąd uwzględnił spis kosztów przedstawiony przez pełnomocnika powódki, lecz przy przyjęciu stawki podstawowej wynagrodzenia z daty udzielenia pełnomocnictwa zgodnie z § 4.2 Rozporządzenia z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013r. poz.490 t.j.), tj. 3.600,00zł (§6.6). Sprawa nie była skomplikowana lub zawila pod względem faktycznym lub prawnym, opinie biegłych nie były zasadniczo kwestionowane, zatem przyznanie wielokrotności stawki nie było w ocenie Sądu uzasadnione. W konsekwencji Sąd uznał, że po stronie powódki powstały koszty w łącznej wysokości (z zaliczkami i opłatami) 24.113,94zł, po stronie pozwanego 7.017,00zł.

Przy przyjęciu stopnia uwzględnienia powództwa, po wzajemnej kompensacji kosztów, na zasadzie art.100 k.p.c. Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.959,39 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu. Przy przyjęciu takiej proporcji w zw. z art.13 ust.1 u.k.s.c. Sąd nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa Sąd Okręgowy w Nowym Sączu od powódki kwotę 764,56zł, a od pozwanej kwotę 312,28 zł z niewykorzystanej zaliczki pod poz. c (...) - tytułem wydatków tymczasowo wypłaconych ze środków Skarbu Państwa. W pozostałym zakresie nieuiszczonymi kosztami został obciążony Skarb Państwa.